

nutidens dalkarlar

Det har funnits skäl att minnas dalkarlarna i årets valrörelse. Dalkarlarna, som med sin bondesjälvständighet som grund gång efter annan i Sveriges historia bjudit en skattesugen centralmakt motstånd och gång efter annan marscherat till Stockholm för att säga de höga herrarna sin mening.

Nutidens dalkarlar är de mindre och medelstora företagen, Sveriges hundratusentals företagare inom industri och hantverk, handel, jordbruk och de fria yrkena. Det är dessa mer än andra som aktivt och öppenhjärtligt burit fram kritiken mot de socialdemokratiska styret.

Bondejorden har i alla tider alstrat självständiga människor, och likadant är det i dag med den fria företagsamheten. Helt följdriktigt har också socialismen sett avskaffandet och utrotandet av dessa samhällsgrupper som en nödvändig förutsättning för att kunna upprätta det socialistiska riket. Exempel på ett sådant skeende finns i de socialistiska staterna i öst.

I Sverige ha socialdemokratin gett avslöjande prov på ointresse och bristande hänsynstagande till den mindre och medelstora företagsamhetens arbetsvillkor.

Vilka är det som framför andra kommit att drabbas av det framväxande blankett- och enkätseriet? Jo, de mindre företagen. Redan i början av 1970-talet hade företagsamheten att uppfylla 707 uppgiftskrav från myndigheterna, innehållande 74 000 deluppgifter. Vilka är det som har svårast att klara alla de nya lagarna och förordningarna? Jo, de mindre företagen som inte i likhet med storföretagen har tillgång till en stor tjänstemannastab. Tre nya författning-

ar per dag har varit takten i reglerandet på senare år! Och av dessa författningar har en stor mängd berört närings- och arbetsliv. Bara på det arbetsrättsliga området har vi fått 15 stora lagar sedan 1971. Alltför många av lagarna, tex Åman-lagen och medbestämmandelagen, har utformats utifrån förhållandena i de stora företagen och skapar betydande problem för de mindre.

Kombinationen av höga inkomst-, förmögens- och arvsskatter gör företagarens skattebörda betydligt tyngre än löntagarens. Är en företagare framgångsrik nog så att hans företag efter många års slit representerar en förmögenhet på 1 miljon kr, måste han ta ut en lön på 150 000 kr för att få samma netto efter skatt - 35 000 kr - som en löntagare som tjänar 75 000 kr. Många familjeföretagare har i likhet med Pomperipossa glädjen att konstatera att marginalskatten inklusive förmögenhetsskatt och egenavgifter når upp till nära och ibland över 100 procent av inkomstökningen.

De mindre företagen är i allmänhet arbetskraftsintensiva. De skapar jobb åt människor. Därför har de särskilt svårt att klara

höjda arbetsgivaravgifter och ökade sociala kostnader.

Varför blir man egenföretagare i Sverige? Ja, det kan man numera fråga sig. Och så sjunker också nyföretagandet, medan två företag per dag säljer sig till större koncerner. Socialdemokratin, som i propagandan säger sig vara så emot maktkoncentration i näringslivet, har med sin politik ivrigt bidragit till nämnda koncentration.

Sverige behöver den fria företagsamheten. Det är de mindre företagen som står för en stor del av nyskapandet i näringslivet, de står för dynamik och rörlighet. De ger hundratusentals svenskar deras utkomst och bygger runt om i Sverige deras ekonomiska liv. Om till de mindre företagen räknas företag med upp till 200 anställda, svarar dessa för drygt 40 procent av den totala sysselsättningen och produktionen i Sverige.

Egenföretagandets utsatta läge i Sverige är något av en svensk ekonomis akilleshäls. Mer än så: svensk demokrati behöver självständigheten hos de fria företagarna i industri, handel och jordbruk.

Margaretha af Ugglas